

N:o 24.

Ank. till Riksd. kansli den 9 februari 1906, kl. 2,30 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af mark från förra majorsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Kärr n:o 1 i Kronobergs län;

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 8) af den 30 december 1905 har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva:

dels att ett å en af vice kommissionslandtmätaren Sven Svensson år 1902 upprättad karta angifvet jordområde om 49 ar 50 kvadratmeter måtte från förra majorsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Kärr n:o 1 i Urshults socken och Kinnevalds härad af Kronobergs län för alltid afsöndras och till Urshults församling med äganderätt upplåtas mot en köpeskilling af 169 kronor, att inom en månad efter erhållen del af Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut i ärendet inlevereras till nämnda läns ränteri och med tillträdesrätt vid köpeskillingens erläggande samt under villkor i öfrigt, att församlingen i områdets gräns mot kronans mark upprättade och för framtiden underhölle lämpligt stängsel, äfvensom ensam bestrede de med områdets afsöndring samt med köp och lagfart därå förenade kostnader;

dels ock att köpeskillingen för området måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 4 Saml. 1 Afd. 16 Häft. (N:is 24—26). 1

I detta ärende har departementschefen till förberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Uti en till Eders Kungl. Maj:t ställd, af Eders Kungl. Maj:t befallningshafvande i Kronobergs län öfverlämnad skrift hafva H. Marcusson och Joh. Gust. Johansson, å Urshults församlings vägnar, enligt uppdrag i underdånighet anhållit om tillstånd för nämnda församling att med full äganderätt inlösa, för att till skolhusplan användas, ett å en skriften bilagd, af vice kommissionslandtmätaren Sven Svensson år 1902 upprättad karta angifvet jordområde om 49,5 ar af förra majorsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Kärre n:o 1 i Urshults socken och Kinnevalds härad af förenämnda län mot en löseskilling, uppgående till tjugu gånger det belopp, hvartill årliga afgälden för området af bemälda landtmätare föresloges, och med skyldighet för församlingen att för all framtid bekosta och hålla ordentligt stängsel kring skolhusplanen.

Vid den underdåniga ansökningen finnes fogadt, förutom förberörda karta, instrument öfver en af vice kommissionslandtmätaren Svensson med biträde af gode män den 12 december 1904 verkställd värdering af årliga afkastningen af ifrågavarande område, hvaraf inhämtas, att i fråga om en-hvar af de fyra ägofigurer, däraf enligt kartan området bestode, afkastningen beräknats till följande belopp, nämligen för ägofiguren n:o 1, gårdsplan med hus, om 4 ar och 70 kvadratmeter efter 10 kronor för hektar till 47 öre, för ägofiguren n:o 2, odlad jord af medelmåttig godhet, om 17 ar 50 kvadratmeter efter 30 kronor för hektar till 5 kronor 25 öre, samt för ägofigurerna n:is 3 och 4, betesmark, om tillhoppa 27 ar 30 kvadratmeter efter 10 kronor för hektar till 2 kronor 73 öre eller för området i dess helhet till sammanlagdt 8 kronor 45 öre.

Tillika med den underdåniga ansökningen och därvid fogade karta och handlingar har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande insändt, jämte eget underdånigt utlåtande af den 4 sistlidne maj, från ifrågavarande kronoegendoms arrendator Carl Aug. Fröberg infordrad förklaring, däri denne förmäler sig icke hafva något att emot ansökningen anmärka, äfvensom yttranden af kronofogden i orten, domänintendenten i länet samt vederbörande revirförvaltare och öfverjägmästare, hvilka samtliga ansett den erbjudna köpeskillingen utgöra fullt vederlag för området.

I sitt yttrande har därjämte domänintendenten, som i likhet med kronofogden och öfverjägmästaren tillstyrkt bifall till ansökningen, meddelat, att af ifrågavarande område, som vore beläget i en backslutning, där fyra vägar sammanstötte, ungefär hälften varit upplåten till skolhus-

tomt och skolhusplan under de sista trettiofem åren; att 17,5 ar af området under årens lopp blifvit stenbrutna och odlade, antagligen af skolläraren; att arrendatorn af egendomen för det hittills disponerade området uppburit 5 kronor årligen i planpenningar; samt att arrendatorn icke kunde draga någon synnerlig fördel af området, hvilket, såsom beläget emellan en allmän väg och egendomens södra rågång, lämpade sig att afsöndras.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har för egen del hemställt, att området finge af församlingen inköpas för en köpeskilling, motsvarande tjugu gånger den uppskattade afgäldens belopp, eller 169 kronor, att genast erläggas i länets ränteri, och med tillträdesrätt så snart likvid ägt rum samt under villkor i öfrigt, att församlingen ensam vidkändes kostnaden för områdets afsöndring och lagfart samt att stängsel skulle få på församlingens bekostnad uppföras och underhållas i lägenhetens gräns mot kronans mark.

Efter nådig remiss har domänstyrelsen i underdånigt utlåtande den 19 maj 1905 — med tillkännagifvande, att styrelsen genom kontrakt den 9 november 1894 till förbemälde Fröberg under arrende på tjugu års tid från den 14 mars 1895 utarrenderat omförmälda egendom mot årligt arrende af 620 kronor samt med skyldighet för arrendatorn att, där sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå egendomen tillhörig mark äfvensom inkomstgifvande lägenhet mot åtnjutande af minskning i arrendeafgiften, motsvarande den förlust, honom tillskyndades — anmält, att styrelsen icke hade något att erinra mot bifall till ansökningsen, på sätt och under villkor Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt.»

Utskottet, som emot förevarande framställning icke haft annat att erinra, än att, i enlighet med hvad i likartade frågor under senare åren egt rum, köpeskillingen synts böra bestämmas till ett belopp, som motsvarar den för området beräknade afkastningen, kapitaliserad efter antagande af fyra procent årlig ränta, utgörande tjugufem gånger afkastningens belopp, eller sålunda i detta fall i jämnt krontal 211 kronor, får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må på det sätt bifallas, att Riksdagen medgifver:

dels att ett å en af vice kommissionslandtmätaren Sven Svensson år 1902 upprättad karta angifvet jord-

område om 49 ar 50 kvadratmeter må från förra majorsbostället $\frac{1}{4}$ mantal Kärr n:o 1 i Urshults socken och Kinnevalds härad af Kronobergs län för alltid afsöndras och till Urshults församling med äganderätt upplåtas mot en köpeskilling af 211 kronor, att inom en månad efter erhållen del af Kungl. Maj:ts och Riksdagens beslut i ärendet inlevereras till nämnda läns ränteri och med tillträdesrätt vid köpeskillingsen erläggande samt under villkor i öfrigt, att församlingen i områdets gräns mot kronans mark upprättar och för framtiden underhåller lämpligt stängsel äfvensom ensam bestrider de med områdets afsöndring samt med köp och lagfart därå förenade kostnader;

dels ock att köpeskillingen för området må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Stockholm den 9 februari 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
